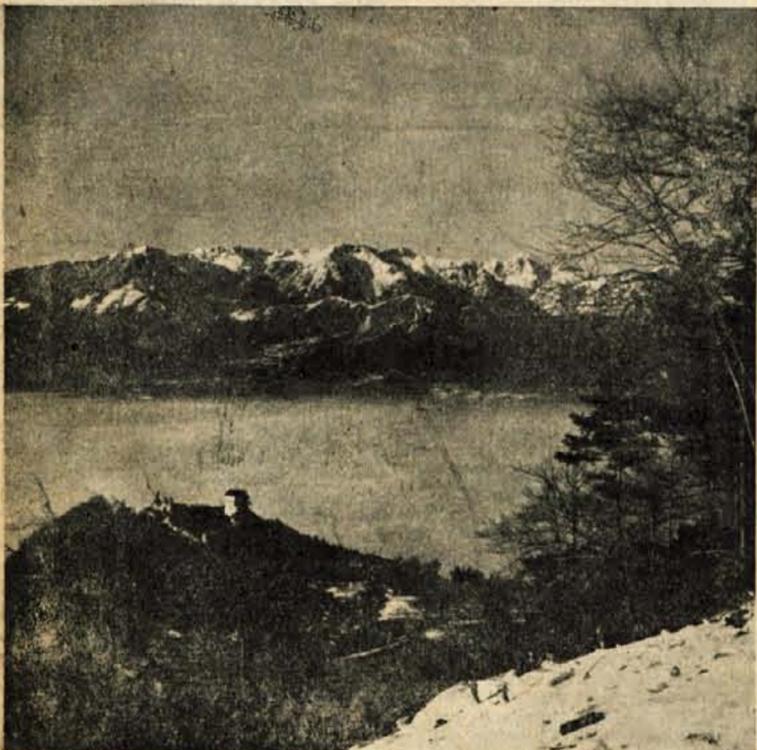

GORENJSKI GLAS

LETO V. — ŠT. 3. — CENA DIN 6.—
KRAJ, DNE 19. JANUARJA 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORENJSKO

Kamniške planine - Pod meglenim morjem živi dolina

France Kosmač:

Nestepnost

Rad imam tihotne čase, ko narava mirno dremlje, pa mižič smehlja se vase, beli puh jo vse objemlje.

Ali drami me kričanje vrabe, večnih potepuhov, njih objestno zabavljanje izpod pernatih kožuhov.

Tudi sam zabavljam z njimi: z jezno mislijo se čudim trmasto čemči zimi, s kakšnim mrazom žre nas hudim.

Vse je z ledom oblazala, vse zadelala je s snegom, da najmanjša sled ostala ni za telohi pod bregom.

Vesna, lepa sestra z juga, prav zato še k nam ne more, ker ji mraz osorno žuga vse večere in vse zore.

Rad imam tihotno zimo, v Vesno pa sem se zaljubil. Kaj pomaga — potrpijo, zemlja diha v svojem redu.

Ker — globoko v nedrih njenih, tam prostora ni za spanje, tam ni sap in sveč ledenih, tam je toplo valovanje.

Obisk koroških pevcev je poglobil medsebojne kulturne stike

V soboto zvečer so v Kranju koncertirali Koroški Slovenci iz Skofije in Loge vasi. Komaj je v napolnjeni dvorani Sindikalnega doma utihnil zadnji akord uvodne pesmi tamburaškega zbora je v imenu Ljudske prosvete in mesta Kranja pozdravil zamejske brate predsednik Sveta za kulturo in prosveto v Kranju, tov. Rudi Balderman, tajnik Ljud. prosvete tov. Berger pa jim je izročil knjižno darilo. Redke goste so obdarila s knjigami tudi nekatera kranjska kulturno-umetniška društva, n. pr. OKUD „Enotnost“, SKUD „Mede Rudolf“ iz „Save“ in „Tone Retelj“ iz „Inteksa“.

Izvajanja moškega, mešanega in tamburaškega zbora so poslušalci nagradili z navdušenim ploskanjem, ki je prešlo v pravcato manifestacijo bratstva in enotnosti.

Naslednji dan, v nedeljo so gostovali Korošci v Trzinu. Takoj po prihodu jih v imenu Mestnega ljudskega odbora prisrčno pozdravil njegov predsednik Ignac Ahačič, v imenu mestnega komiteja KP pa sekretar Lovro Cerar, ki jim je izročil tudi spominsko darilo.

V imenu SKUD „Ivan Cankar“ je gostom izrekel dobrodošlico Slavko Primožič.

V prenapolnjeni dvorani Cankarjevega doma so popoldne nastopili gostje z istim sporedom kakor v Kranju: z narodnimi in partizanskimi pesnimi.

Obisk koroških Slovencev je še bolj utrdil neuničljive vezi med brati stranin in onstran meje in dal novih pobud za poglobljanje medsebojnih kulturnih stikov.

Jeseniški delavci so se razgovarjali s tov. Borisom Kidričem o novem gospodarskem sistemu in o drugih važnih vprašanih

V sredo, 9. januarja je obiskal delovni kolektiv jeseniške železarne predsednik Gospodarskega sveta zvezne vlade tov. Boris Kidrič. Ko so zvedeli Jeseničani za ta obisk, so napolnili dvorano Metal. industrijske šole, kjer je tov. Kidrič odgovarjal na razna gospodarska in druga življenjska vprašanja jeseniških delovnih ljudi. Poleg predsednika Gospodarskega sveta FLRJ so prisostvovali sestanku tudi predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko in predsednik Sveta vlade LRS za industrijo tov. Franc Leskošek.

VLOGA DELAVSKIH SVETOV IN NJIH NALOGE SO SE POVEČALE

Tov. Boris Kidrič je že uvodoma podčrtal, da je bistvena naloga gospodarskega sistema, ki ga sedaj uvajamo, in bistvena vloga predlaganega družbenega plana za leto 1952 v tem, da se dejanske pravice nad upravljanjem proizvodnje, samostojnost delavskih svetov in upravnih odborov povečajo in utrdijo, vse do tistega obsega, do katerega je danes to že mogoče. Bistvo vsega je, da delavski svet in upravni odbor podjetja postane dejanski gospodar nad proizvodnjo v imenu socialistične skupnosti in v imenu delovnega kolektiva. Zaostalo delavstvo naseda včasih tujim vplivom in si želi nekako takole: radi bi vse pravice, ki da so dobra reči, ne bi pa radi dolžnosti in obveznosti, ki zaradi teh pravil nastajajo. Želijo, da bi delavci upravljali podjetje, ne želijo pa, da bi bil plačilni fond odvisen od tega, koliko bo podjetje izdelalo in koliko bo imelo čistega dohodka. To pa je seveda nemogoče, kajti, ako hočemo kaj potrošiti, moramo najprej izdelati. Tov. Kidrič je dejal: če je upravljanje gospodarstva dejansko v rokah ljudstva, se moramo zavedati, da je treba tisto, kar hočemo imeti za lastno potrošnjo, za lastni potrošni fond in za

druge potrebe socialistične graditve, tudi izdelati. S tem, da je delavski svet dobil v roke vse pravice, so se povečale tudi njegove obveznosti in naloge.

O vsem tem so stajali Jeseničani razna vprašanja in v razgovoru je predsednik Gospodarskega sveta povedal, kako se je povečala vloga delavskih svetov in njihove naloge. Od delavskih svetov in upravnih odborov bo neposredno odvisno, kako bo napredovala proizvodnja in vse gospodarstvo. Pri izvajanju teh nalog pa seveda ni samo potrebno, da se aktivizira le delavski svet in upravni odbor, ampak celotni delovni kolektiv. Delavci po obratih naj se zato še bolj zanimajo za sklepe delavskega sveta in naj s svojimi nasveti pomagajo, da bo podjetje ustvarilo čim več za skupnost, pa tudi za delavce same.

KAKŠNI NAJ BI BILI ODNOSI MED DELAVSKIM SVETOM ŽELEZARNE IN LJUDSKO OBLASTJO

O odnosih med delavskim svetom jeseniške železarne in MLO Jesenice je tov. Kidrič dejal, da je to zelo važno vprašanje, ki ima velik pomen za razvijanje novih družbenih odnosov. Dejstvo, da delavstvo po delavskem svetu postaja gospodar tovarne, dokazuje, da se družbeni odnosi spreminjajo. Nobenega dvoma ni, da bo razvoj delavskih svetov ustvaril tudi nove odnose v samem komunalnem gospodarstvu nekakega kraja. Zato naj bo naš namen, da v bližnji bodočnosti čim bolj utrdimo zvezo med delavskimi sveti in ljudskimi odbori, odnosno samoupravnimi enotami. Zaradi izvajanja decentralizacije so danes že v mnogem izginile razlike med bivšimi zveznimi, republiški in lokalnimi podjetji. Te razlike bodo v bodoče še bolj izginile. Tudi državna kontrola podjetij, kolikor bo potrebno, se bo v bodoče prenesla na okrajne in mestne ljudske odbore. Ze danes je treba storiti prve korake, ki naj omogočijo, da splošne državne kontrole nad poslovanjem podjetij ne bo opravljal samo industrijski svet, oziroma samo glavna direkcija metalurgije, temveč, v primeru jeseniške železarne, tudi MLO Jesenice.

Nov zakon o planu predvideva, da že v bližnji bodočnosti prične prehajati kontrola nad podjetji na okrajne skupščine. To je začetek ustvarjanja pravic lokalnih organov ljudske oblasti, začetek ustvarjanja komunne, kot jo je predvideval Marx v svojih delih.

Zveza med delavskim svetom in lokalnim odborom ljudske oblasti bo nadalje izrednega pomena za razvoj samih okrajev. Danes se ta zveza še ne vidi jasno, ker moramo vlagati ogromne vsote v kapitalno graditev. Ko pa bomo letos dovršili ključno kapitalno graditev, bo to mnogo bolj vidno. Takrat bomo mogli pričeti graditi šole, bolnice, stanovanja itd. v mnogo večjem obsegu kot danes.

NACIN DELA DELAVSKIH SVETOV IN UPRAVNIH ODBOROV TER DIREKTORJEV PODJETJA

Na to vprašanje je tov. Kidrič dejal, da gre predvsem za to, da se med upravnimi organi in podjetju ustvari pravičen odnos. Upravni odbor in direktor naj bi si vlogi v vodstvu podjetja pravilno porazdelila. Upravni odbor naj sprejema splošne ukrepe o upravljanju in trgovini podjetja. Direktor mora sklepe upravnega odbora in sklepe višjega državnega organa posredno izvajati v dnevni organizaciji proizvod-

nega kolektiva se kaže tudi v tem, da so med prvimi pri nas izvolili delavski svet, ki ima mnogo zasluga za rast in procvit podjetja v borbi za kvaliteto izdelkov.

Borbenost domžalskih torbarjev je dokazana tudi s tem, da so že konec leta 1950 izpolnili petletni plan, a lani pred 29. novembrom prvi letni plan za drugo leto. Take uspehe Domžalčani dosegajo z vzorno delovno disciplino, stalnim tekmovanjem za večjo delovno in kvaliteto storilnost, ki se je v primeri z letom 1947 lani dvignila za 12%. K uspehom pa so mnogo prispevale tudi številne racionalizacije in izumi. V svoji sredi imajo nad 370 udarnikov, to je skoraj dve tretjini vseh delavcev, kar zlepa ne najdemo v drugih naših podjetjih.

V okolici Kranja si bodo delavci zgradili letos 250—300 hiš

V novoletni številki našega lista smo objavili besede domačih političnih voditeljev delovnemu ljudstvu na Gorenjskem. Tokrat pa smo med razgovorom s tov. A. Babičem, predsednikom kranjskega okoliškega okraja, zbrali kopico zanimivih podatkov o lanskem gospodarski in kulturnoprosvetni dejavnosti v okraju, ki jo je tov. Babič kritično presodil. Omenil pa je tudi delo in naloge za leto, v kolikor jih je pred izidom novega finančnega zakona mogoče predvideti. Zal v tej številki zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti vsega. Za sedaj samo odgovor tov. Babiča na vprašanje glade komunalne dejavnosti, investicij in elektrifikacije.

Mnogo smo zgradili, pa še zmeraj premalo, je začel tov. Babič. „Premalo spričo ogromnih potreb, a veliko, če upoštevamo stanje ob koncu vojne. V našem okraju je bilo na primer porušenih 236 stanovanjskih hiš in 195 gospodarskih poslopij. Obnovitvene zadruge so te stavbe že skoraj v celoti restavrirale. Le 35 stanovanjskih in 13 gospodarskih poslopij še ni povsem obnovljenih.

Zelo pa je po vojni oživila samoiniciativnost privatnikov. 302 novih stanovanjskih hiš si gradijo in več gospodarskih poslopij, 313 pa je že dograjenih. Za gradnjo stanovanjskih blokov je bilo investiranih čca 140 milijonov din, medtem ko so dobili privatniki samo 1950. leta 5 milijonov 370.000 din investicijskega posojila.

Vse te nove stavbe pa ne zadostujejo. V Trzinu in v Skofji Loki, pa tudi v okoliških KLO, kjer je razvita industrija, je še velika stanovanjska stiska, tako da bo treba še veliko investicij v prihodnjih letih, če hočemo stepovnjako vprašanje rešiti.

Nato je tovariš Babič prešel na elektrifikacijo podeželja in komunalno dejavnost. „Za elektrifikacijo vasi smo lani precej skrbeli. V Cerkljah, na Senturški gori, na Trsteniku in v Lesah že sveti električna luč, v Sovodnju in Hotavljah pa daljnovode še napeljujejo. Precej vasi je bilo elektrificiranih po vojni, vendar je še vedno preko 100 naselij in vasi brez elektrike.

Vodovod sta dobila doslej Poljane in Goriče. Obnovili ali na novo zgradili smo tudi 16 mostov v dolžini 480 m dogradili 17 km novih cest. Seveda, kar navajam, še zdaleč ni vse. Vrsta manjših objektov je zrasla lani, zlasti s samopriskevkom prebivalstva, ki so ga izglasovali na zborih volivcev. Omenil bi le Besnico, ki je dobila novo železniško postajališče.

Dopisujte v „Gorenjski glas“

nje. V tem pogledu mora biti direktor samostojen.

Na Jesenicah je ta odnos dober. To pravilno pot pa je treba še bolj utrditi. Delavski svet kakor upravni odbor imata pravico kritizirati direktorja na svojih sejah, če je to potrebno. Po drugi strani pa sta upravni odbor in delavski svet dolžna utrjevati avtoriteto direktorja, ker bi dreže nje ne mogel uspešno izvajati svoje naloge kot dirigent proizvodnega procesa.

Tov. Kidrič je med drugim govoril tudi o vlogi Partije. Partija je avantgarda delavskega razreda in mora to v polnem pomenu besede tudi biti. Naloga Partije je, da budno zasleduje vse: ali gre proizvodnja dobro ali slabo. Prisluskovati mora vsem iniciativam, ki jih daje preprost delavec, imeti mora samostojno sodbo o organizaciji proizvodnje in mora z metodo prepričevanja doseči, da bodo delavski sveti, upravni odbori in direktorji dobro delali. S svojim političnim vplivom mora izvajati potrebno mobilizacijo delavcev, da postanejo ti vse bolj zavedni v korist skupnosti in v lastno korist. Tudi vloga sindikata je predvsem v dviganju socialistične zavesti v vsakem delavcu.

O AKUMULACIJI PODJETJA IN PLACNEM FONDU

Med vprašanji, ki so jih jeseniški delavci postavljali tov. Kidriču, je bilo tudi vprašanje: kaj bo, če podjetje ne bo doseglo predpisane akumulacije. Na to vprašanje je tov. Kidrič obširno odgovoril. Dejaj, da je družbeni plan temelji na tem, da je izračunano, koliko akumulacije lahko dosežejo posamezne gospodarske veje, koliko lahko daje podjetje socialistični skupnosti, da bi lahko napravili to, kar nam je potrebno. Potrebno pa je, da dokončamo ključne objekte, da damo v obrambne namene toliko, kolikor mednarodni položaj ter obramba miru zahtevata, in zato, da bi imelo podjetje zadostni plačni fond brez omejevanja življenjskega standarda in izpolnjevalo lastno akumulacijo, iz katere bo samostojno investiralo v lastno kapitalno graditev. Na tej osnovi bo potem banka na podlagi dobrega ali slabega dela podjetja avtomatično izračunavala njegov plačni fond. Ta fond se bo delil na posamezne delavce po pravilniku, ki ga sprejme delavski svet in potrdi sindikalna organizacija ter državni organ zaradi kontrole po socialistični skupnosti. Zagaranirane bodo samo minimalne plače, to je tiste plače, ki jih država v vsakem primeru jamči delavcem, ki delajo. Če bo podjetje dobro delalo, bo plačni fond visok, če slabo, pa nizek.

O POVIŠANJU TARIF NA ŽELEZNICI

Povišanje tarif na železnici je številne delavce, ki se vozijo na delo v jeseniško železarno, prizadelo. Zato je razumljivo, da so v razgovoru s tov. predsednikom Gospodarskega sveta govorili tudi o tem. Da je to delavce trenutno prizadelo, je res. Toda tudi železnica mora postati rentabilna, če hoče, da si bo mogla ustvariti plačni fond. Vendar pa se stvar, kolikor je prizadela delavce, da popraviti. Če na primer tovarna na Jesenicah zniža potrošnjo koksa za dva ali tri odstotke letno, lahko podjetje prevzame vse tarife na svoj račun. Če podjetje stori to, bo konec koncev vseeno, ali prevzame tovarna te stroške na svoj račun ali pa se bo plačni fond sam po sebi zvišal, ker bodo režijski stroški nižji. Podjetje ima torej dve možnosti, ali da direktno izplačuje plačni fond, s tem da bodo znižali stroške proizvodnje, ali pa plačuje vožnjo in ostane plačni fond takšen, kakršen je. To je odvisno od delavskega sveta in delavcev.

Razen navedenih so Jeseničani postavljali tov. predsedniku Gospodarskega sveta FLRJ še razna druga vprašanja. Ob zaključku sestanka je spregovoril tudi predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko, ki je predvsem obravnaval vprašanje lokalne ljudske oblasti.

Objava uredništva in uprave

Na mnoga vprašanja in na vedno večje število novih naročnikov sporočamo, da stane naročnina „Gorenjskega glasa“ za vse leto din 300, za pol leta din 150, za tri mesece din 75, posamezna številka pa din 6.

Danes smo priložili položnice in prosimo, da naročniki poravnajo naročnino vsaj za prve tri mesece. Naročniki v Kranju in na Jesenicah pa lahko plačajo naročnino tudi v upravi lista.

Osnovna partijska organizacija v „Induplati“ se je sestala

Dosedanja praksa v borbi za socializem v novi Jugoslaviji je pokazala, da brez iskrenega in aktivnega sodelovanja gonilne sile — osnovne partijske organizacije — ni pravega življenja in razgibanosti v podjetju, ustanovi, na vasi ali kjerkoli. Kjer je Partija samo registrirana kot „avantgardna četa“, tam je leglo malodušja in zaspanosti; misli, želje in zahteve po novem, lepšem življenju — socializmu — pa so nekam odmaknjene in nejasne. Tja se je istočasno vgnezdil tudi sovražnik, ki dela v kolektivno zdravo, ustvarja dezorganiziranost, podpira nedisciplino pri delu itd.

Partijski aktiv „Induplati“ (Industrija platnenih izdelkov v Jaršah), ki se je konec decembra 1951 sestala, se je pomenil o marsičem. Sprejeli so 5 novih članov v OPO (osnovna partijska organizacija), razpravljali so o delu delavskega sveta, o mladinski organizaciji v podjetju itd. O delu OPO je poročal sekretar tov. Rakar ter sekretarja dveh oddelkov. Kljub temu, da v poročilih ni bila zajeta globlja analiza stanja in dela OPO v podjetju (ker ta točka ni bila na dnevnem redu), je bilo jasno videti, da nekateri člani Partije v „Induplati“ zelo zanemarjajo svoje naloge. Novoizvoljene OPO v zadnjih stihih mesecih niti enkrat niso razpravljale o stanju in delu delavskega sveta, sindikata, mladine, o proizvodnji, ter o delu ostalega delovnega kolektiva itd.

Omenjenega partijskega sestanka se je udeležilo okrog polovica članov KP, kar pa ni bil slučaj samo na tem sestanku. To so odkrito priznali sekretarji oddelkov. Pri tem je sicer treba upo-

štetvati ovire zaradi delovnih izmen, vendar pa bi to ne smelo biti opravičilo za splošno mrtvilo celote kot posameznikov. Partijska organizacija v „Induplati“ se je vse preveč izgubljala v raznih drobnih organizacijskih in propagandističnih nalogah, ki jih je prejela „od zgoraj“. Partijski so pozabljali na demokratičnost, ki vlada v naši Partiji, na drugi strani pa jim seveda nalaga tudi velike odgovornosti. Ta ozkost, proti kateri se že dolgo borimo, je tudi kriva, da dela partijske organizacije kot celote v tovarni ni čutili. Zato ni čudno, da delavski svet podjetja še nikdar ni bil obravnavan kot problem! Tudi o sindikalni organizaciji so partijske organizacije v podjetju od izvolitve malo ali nič razpravljale. Prav zaradi tega sindikalna organizacija ni izpolnila svoje vzgojne naloge med članstvom. Isto velja glede mladinske organizacije.

Diskusija na omenjenem partijskem sestanku pa je razen opisanih napak in slabosti odkrila in zaznamovala tudi več uspehov in naporov in iskrenem delu nekaterih postrtovalnih članov za dobrobit tovarne platnenih izdelkov. Saj se je v tovarni v zadnjih letih marsikaj izboljšalo, bodisi glede delovne discipline, bodisi glede dviga proizvodnje. Tudi mladinci predvojaške vzgoje so v času tekmovanja na čast JA s pomočjo aktivnih tovarišev iz podjetja — rezervnih oficirjev — dosegli drugo mesto v okraju. Te uspehe pa žal spremlja kopic napak in slabosti, ki jih bo partijska organizacija morala odpraviti. Prepričani smo, da bomo kmalu o OPO „Induplati“ lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

GOSPODARSTVO

S PROSTOVOLJNIM DELOM SO POGOZDILI NAD 28 HA GOZDNE POVRŠINE

Les je naše bogastvo. Gozdove, ki so polni tega, pa moramo pravilno izkoristiti in negovati; s pogozdovanjem na posekih. Povsod gledajo naši delovni kmetje, da to dolžnost pravočasno opravijo. Tako tudi v kamniškem okraju. Lani so plan pogozdovanja na novih posekih izvršili 568% na površini 11,61 ha, na starih posekih, to je na površini 27 ha, pa 107%. Plan čiščenja in nege gozdnih kultur na 47,7 ha so izpolnili 108%.

Na območju KLO Kamniška Bistrica in KLO Špitalič v Tuhijski dolini so pogozdovani s sadikami. Uspeh je bil prav dober. Slabše je bilo v Krašni in Blagovici. Na območjih Podgorja, Tunjice, Komende, Zaloga in Bukovice je bilo pogozdovanje izvršeno s semeni, kar se je tudi dobro obneslo. Doseženi uspehi so toliko bolj hvale vredni, ker je bilo skoraj vse obsežno pogozdovanje izvršeno s prostovoljnimi delom naših zaveznih kmetov in mladine.

NISO IZPOLNILI POSEKA IN ODDAJE LESA, KER SO MISLILI...

V kamniškem okraju bi morali gozdni posestniki lani oddati nekaj nad 25.000 m³ lesa. Do sedaj so svojo obveznost izpolnili okrog 71%, to pa zaradi tega, ker so nekateri posestniki mislili, da bo odpadla tudi obvezna oddaja lesa, kakor se je to zgodilo z drugimi obveznimi oddajami. To njihovo

pričakovanje pa se to pot ni uresničilo. Cas je, da zamudniki svojo zmotno sprevidijo in popravijo.

Plan poseka in oddaje lesa so v celoti že izpolnili v Ožbaltu, Kamniški Bistrici, Godiču, Vodica in Nevljah, tik za njimi pa so posestniki v Moravčah, Špitaliču, Motniku in Kamniku, medtem ko precej zaostajajo v Mengšu, Trzinu, Prevojah, Radomljah, Blagovici in Lukovici.

V LJUBLJANI 95 DIN, V KRANJU PA 100 DIN

Za sardine v olju gre. Blagovni promet po železnici se je resda močno podražil, vendar se mi zdi, da stroški za prevoz iz Ljubljane v Kranj (24 km) le niso tolikšni, da bi morala stati škatla sardin v Kranju pet dinarjev več kakor v Ljubljani.

Ce bi kdo le našel opravičilo za tako razliko v ceni sardin, pa bi prav gotovo ne mogel opravičiti razlike v ceni morskih žepnih robcev. V Ljubljani na primer lahko kupite robčke, izdelane v Kranju, po 90 din, medtem ko jih v Kranju prodajajo povsod po 95 din. Je mar tudi temu kriv — prevoz?

S. N.

O SPLOŠNIH KMETIJSKIH ZADRUGAH V RADOVLJSKEM OKRAJU

Splošne kmetijske zadruge v radovljskem okraju so lani v glavnem okrepile delo trgovskih odsekov, medtem ko so posvečale dvigu kmetijske proizvodnje vse premoale pažnje. V okraju je sedaj 27 splošnih kmetijskih zadrug z več kot 3500 člani. Najbolj delavni so trgovski, lesni, obrtni in hranilno-kreditni odseki. Najmočnejše zadruge pa so v Kranjski gori, Mojstrani, Bohinjski Bistrici, v Radovljici, Begunjah in še v nekaterih drugih krajih. Trgovski odseki, ki so bili do polovice leta 1951 pasivni, so se s sprostitvijo trgovine okrepili in postajajo aktivni. Tudi število potrošnikov se je v trgovinah kmetijskih zadrug povečalo. Omenimo naj še,

TRŽNE CENE V KRANJU OD 15. DO 22. JANUARJA

Artikel	Trgov. drz.	poses.	Zadrug. sklad	Trgov. podj.	Privat. sektor
Fizol	—	36	—	—	30—40
Bela moka	15	80	85	—	—
Cebula	57	55	—	—	50
Salata	—	34	—	—	—
Kislo zelje	28	—	25	25—28	—
Jajca	16	—	16	14—16	—
Maslo surovo	460	420	—	—	360—400
Mast	—	—	200	—	—
Margarina	—	—	170	—	—
Olje	—	—	200	—	—
Sir	—	—	360	—	—
Salama šunkar.	—	250	—	—	—
Salama navadna	—	140	—	—	—
Klobase	—	45	—	—	—
Goveje meso 123—139	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	10	12—14	—
Jabolka	—	—	35	30—40	—
Med	—	—	280	—	—
Marmelada	—	—	105	—	—
Salama letna	—	210	—	—	—
Safalade	—	18	—	—	—
Repa kisla	—	—	—	15	—
Slive	—	—	—	50	—
Oreh	—	—	—	100	—
Mleko	—	—	24	24—25	—

da so zadruge v Bohinju pričele letos proizvajati sir, vendar s to proizvodnjo ne moremo biti zadovoljni. Upravni odbori kmetijskih zadrug v Bohinju so postavili zelo visoke cene in sicer v začetku od 500 do 550 din za kg, sedaj pa ga držijo po 450—480 din za kg. Toda tudi zadnje cene so še vedno previsoke, da bi ga zadruge lahko uspešno dostavljale na trg. K temu naj še pripomnimo, da tudi današnja kvaliteta sira ni taka, kot je bila pred vojno.

Pred sodišče z ljudmi, ki so oškodovali ljudsko premoženje

V zadnjem času je bila izvršena revizija v nekaterih kmetijskih zadrugah v kamniškem okraju. Revizija je razen dobrih strani ugotovila tudi razne pomanjkljivosti, ki zadruge slabijo in jim jemljejo ugled.

Kaj je ugotovil finančni pregled v 12 kmetijskih zadrugah?

Deset od teh se je gospodarsko močno opomoglo, nekatere od njih pa so postale finančno že popolnoma samostojne in jim ni treba za svoje poslovanje iskati nobenih kreditov več. Tako trdne so zadruge v Špitaliču, Kamniški Bistrici in Srednji vasi, za temi pa dosti ne zaostajajo zadruge v Kamniku, Motniku in Jaršah. Slabo pa stoji stvar v Trzinu in Blagovici, kjer še vedno pričakujejo pomoči od drugod, sami pa se kaj malo brigajo za napredek zadruge.

Revizija je med drugim tudi ugotovila, da je vzrok raznih napak v zadrugah pomanjkanje izveženih knjigovodij in nezadostna kontrola zadrugnikov ter nadzorni odborov nad poslovanjem zadrugnih uslužbencev. Ta napaka se je masčevala v KZ Smartno in Holmec, kjer je prišlo do primanjkljaja in kraje zadrugne imovine. Tako sta v Smartnem bivši poslovodkinji poneverili težke tisočite in sicer Režika Pavlič 137.000 din, Marija Kosmač pa 160.000 din. V Holmcu pa je bilo še huje. Tam je zatajil Gregor Repenšek 126.000 din, Dragica Horvat pa kar 222.221 din. Proti navedenim in še nekaterim nepoštenim poslovodjem je že uvedena preiskava in se bodo v kratkem morali zagovarjati pred sodiščem.

ŠTEVILO PREBIVALSTVA V RADOVLJSKEM OKRAJU RASTE

V radovljskem okraju se je lani rodilo 483 otrok, od tega 253 moških in 230 žensk. V istem času je umrlo 314 oseb. Tudi med umrlimi je bilo število moških višje od števila žensk. Pri raznih nesrečah in sličnem je našlo smrt 18 ljudi.

Iz življenja družbenih organizacij

V RADOVLJSKEM OKRAJU SE PRIPRAVLJAJO NA VOLITVE V OBČINSKE ODBORE OF

V zadnjem času so bili v radovljskem okraju sestanki aktivov OF, na katerih so obravnavali volitve v nove občinske odbore OF. Pomenek je potreben zaradi občinskih ljudskih odborov, ki bodo ustanovljeni v bližnji bodočnosti. Občinski odbori OF bodo prvi nadrejeni forum osnovnih frontnih organizacij.

Na teh sestankih so se pomenili tudi o volitvah sekcij AFŽ pri vaskih in občinskih odborih in kritično pregledali dosedanje delo osnovnih frontnih organizacij.

TUDI NA SINDIKALNIH OBČNIH ZBORIH RAZPRAVLJAJO O NOVM NAČINU GOSPODARJENJA

Na občenskih zborih sindikalnih podružnic jeseniške železarne, ki so bili zadnje čase, niso pregledali samo dosedanjega dela sindikalnih organizacij, ampak so obravnavali razna gospodarska vprašanja. Največ so se menili o družbenem planu za l. 1952, o novem finančnem sistemu itd. Skratka: razmišljali so, kako bodo v bodoče v podjetju gospodarili.

Zanimivi so bili zlasti občni zbori preteklo nedeljo. Razprava se je pletla predvsem o odgovorih, ki jih je prejelo sredo januarja predsednik Gospodarskega sveta FLRJ tov. Boris Kidrič na vprašanja jeseniških delavcev. Morda so jih vzpodbudili prav ti odgovori, da so pričeli resno razmišljati, katere tovaršne bodo izvolili na bodočih volitvah v delavski svet. Vloga delavskega sveta je namreč vedno večja in prav od njegovega dela je odvisen procvit podjetja in s tem seveda tudi blaginja vsakega posameznika v tovarni.

V KAMNIKU SO USTANOVILI KLUB REZERVNIH OFICIRJEV

Pred mesecem so v Kamniku pri OO ZB formalno iniciativni odbor kluba rezervnih oficirjev. Ta je pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor in tudi začasn timer klub.

V torek, 25. decembra 1951 je bil občni zbor, katerega se je udeležilo okrog 200 rezervnih oficirjev. Poročilo o delu iniciativnega odbora, o pomenu in nalogah kluba je podal sekretar OK KPS Kamnik tov. Jakob Zen, ki je nakazal potrebo po izpolnjevanju vojaškega in političnega znanja, povezavi z aktivnimi pripadniki armade, sodelovanju pri predvojaški in izvenarmadni vzgoji, skrbi za lik rezervnih oficirjev naše ljudske armade idr.

Po živahni razpravi so navzoči sprejeli statut in med drugim sklenili, da bo imel klub tri pododbore in to: v Kamniku, Domžalah in Mengšu. Določili so tudi višino članarine. Na kraju razprave so razpravljali tudi o knjigi Eda Kocbeka „Strah in pogum“, ter obsojili tak način pisanja ter pretvarjanja in izmalicevanja svetlega lika borcev in komandnega kadra junaške narodno-osvobodilne vojske.

Na zboru so izvolili 11 članski odbor kluba. Za predsednika je bil izvoljen tov. Ivan Zora, za tajnika pa tov. Anton Poljanšek.

SINDIKALNE VOLITVE V TOVARNI KOS IN SRPOV V TRŽICU

Sindikalna podružnica v Tovarni kos in srpov je v Tržicu med prvimi izvedla redni letni občni zbor. Zanimanje zanj je bilo tem večje, ker so uvedli nov način izbiranja sindikalnega vodstva. Z razpisom ankete so imeli člani teden dni časa za premislek, kdo bi mogel v bodoče sindikalno življenje najbolj voditi in uresničiti poslanstvo sindikata pri gospodarskem utrjevanju podjetja.

Občni zbor je pokazal enotnost delavstva pri izbiri novega vodstva, ki bo — v to so vsi prepričani — upravičilo zaupanje kolektiva.

Med zborovanjem, ki so se ga udeležili tudi zastopniki GO ZSS, mesnega komiteja KP in krajevnega sindikalnega sveta, so sklenili, da bodo letos poživili ideološko-politično dejavnost med članstvom, tesno sodelovali z operativnim vodstvom podjetja, posvetili

več skrbi socialnemu vprašanju delavcev, s štednjo in uvedbo novih artiklov pa podjetje gospodarsko krepili.

O DELU RDEČEGA KRIŽA V SKOJJI LOKI

Mestni odbor Rdečega križa v Sk. Loki že vsa povojna leta uspešno dela. Ima šest terenskih odborov s 1408 člani.

Lani je bil skozi vse leto povezan z drugimi množičnimi organizacijami, predvsem z AFŽ, Zvezo borcev in SKUD. Delovni plan je izpolnil 100 odstotno, proračun dohodkov pa je presegel za 25%. Število članstva se je povečalo za 19%. Med letom je 25 članov obiskalo tečaj za protiletalsko zaščito. V Protituberkulozno tednu so razprodali za 10.000 din značk in brošur in hkrati med cvetličnim dnem prodali še za 3.000 din cvetja. Pomagali pa so ves čas tudi tuberkuloznim, poslali 4 šolske otroke na brezplačno okrevanje in posredovali pri dostavi pošiljk iz Amerike.

Odbor je sodeloval tudi pri vajah predvojaške vzgoje in pri vajah zračnega napada. V Tednu Rdečega križa je uredil razstavo sanitetnega materiala in organiziral dve zdravstveni predavanji. Zasluge za uspehe ima celotni odbor RK, zlasti pa vestni in nesebični predsednik tov. Fani Kastelic, ki že od leta 1945 dalje opravlja z voljo in veseljem to odgovorno funkcijo.

POSTA V PODNARTU POJASNJUJE POČASNO DOSTAVLJANJE POSTE

Pošta v Podnartu dostavlja pisma in druge pošiljke večim vsem, ki so od sedeža pošte precej oddaljene. Razen tega so bili pismonoše med letom začasno odpoklicani na druge poštne urade, kjer so nadomestovali odsotne uslužbence. Zato je popolnoma razumljivo, da zaradi preobremenjenosti ni mogla pošta dostavljati pism in drugih poštnih pošiljk redno vsak dan.

To je druga plat zvona, zakaj pošta v Podnartu ni mogla hitreje poslovati. V dopisu nam tudi uprava pošte sporoča, da dostavlja pošto v vse kraje redno vsak dan.

S poti po gornjesavski dolini

Takoj ko je vlak zapustil jeseniško postajo in zdrsel mimo Hrušice v dolino med Julijskimi Alpami in Karavankami, me je prevzela lepota gora kot vedno, kadar se vozim tod. Ta lepota me vedno pretrese kot tiste pesmi, ki jih največkrat prebiram, a se jih nikoli ne naveličam brati. Vedno znova me prevzamejo in zdijo se mi vedno lepe.

Pozabil sem, da se vozim v ne preveč lepem in skoro nezakurjenem vagonu tretjega razreda. Moj pogled je drsel po valovitih grebenih Karavank in predal sem se čustvom in spominom, ki me vežejo nanje. (Seveda pa takih čustev verjetno nima vsak potnik, ki se vozi v mrzlem vlaku z Jesenic v Kranjsko goro ali Planico. To naj ne bo odgovornim na železnici v potuho, da jim ni treba v zimskem času kuriti vlvakov ali paziti na izgled vagonov. Se to naj povem, da se je neko dekle pošalo z menoj, da so okna šip prav tako „zakrpana“ kot moja edina sukna.)

Da, spominil me vežejo na ostro zarisane, rahlo valovite grebene Karavank. Z ljubeznijo sem jih božal s pogledi. Tam nad Belco je kriknila pod nebo piramidasta Kepe, okrog katere so grobovi Ziljske čete. Tam nad onim previsom je padel Milan. Prav na robu tiste ravnice, ki se izteza proti sedlu, so padli Janežič, Srečko in drugi. Srebrnosinja kupola neba je prav tako mirno in brezbrizno počivala na vrhovih Alp, Dobrača in daljnih Osojščic. O, ko-

z gornjesavski dolini le 376 tujskih sob z 825 posteljami (v to število pa je všteto tudi 150 sob s 321 posteljami, ki so jih dali na razpolago domačini). Če poleg tega pomislimo, da so v tem številu vračunane sobe od Mojstrane do Planice, vidimo, kakšno pomanjkanje turističnih objektov je v Kranjski gori, Podkorenju in v Ratečah-Planici. Zato ni nič čudnega, da v času raznih večjih in mednarodnih zimskošportnih prireditvev sprejme Planica lahko le tekmovalce, tisoči in tisoči gledalcev pa morajo iskati prenočišča od Bleda pa do Rateč, ali pa prezebiti v mrzlih železniških vagonih.

V ivje odeta drevesa in grmovje ob progi so mi zopet pretregala razmišljanja o turističnih težavah v gornjesavski dolini. Senčnata polja in pobočja so bela, iz majhnega potoka, ki je pod nasipom prečkal progo, se lesketa led. Drobna vejica, ki ni mogla nositi ledenega bremena, je zlomljena. Človek bi se najraje predal liričnemu občutju. A dolžnost je dolžnost... Tuji in domačini so veseli zime, saj nudi enim užitek, a drugim kruh...

Tik pod Kranjsko goro sem zagledal ljudi v smučarskih oblekah. Mnogi so verjetno prišli peš iz Gozda, iz Doma „Franceta Rozmana“. V Kranjski gori je iz dneva v dan bolj živo. Škoda, da je nek tako pozno zapal...

Podkoren, kjer se je vlak pravkar ustavil, ima lepo zimskošportno bodočnost, saj je pod smučarskem svetu v gornjesavski dolini najbogatejši. S pomočjo izsekov bi bilo treba proti Podkorenju urediti nekaj terenov s kranjskogorske strani. Pred mesecem je bilo o tem ob-

javljeno v „Slovenskem poročevalcu“ daljše razmišljanje. Pisec članka v „Poročevalcu“ predlaga podaljšanje začete izseka na vrh Vitranca, napraviti odcep v Podkoren z izseki na tem delu Bukovniških senožeti do postaje in izsek druge smeri na zahodni strani z odcepi v Podkoren, Rateče in Planico. Razen tega naj bi v Planici ob veliki skalnici napravili izsek za slalom. Potrebni pa bi bili tudi izsek s Tromeje, Leže in Lomičev v Rateče in Podkoren ter izsek proge z Vošce. Tudi v Krnici bi bilo treba nekaj kratkih izsekov, z Vršiča pa je nujna ureditev dobrega smuka v Kljn. V Kranjski gori bi se z zgraditvijo večje skalnice dalo urediti lep stadion za večje prireditve. S temi predlogi se verjetno strinjajo tudi vsi domačini v omenjenih krajih. Uresničitev teh načrtov bi jim donosala zaslužek in jim olajšala vsakdanjo borbo za kruh. Vendar pa zahteva uresničitev teh načrtov daljšo dobo in bo izvedljiva le, če bodo pomagali domačini. Te in slične misli so mi rojile po glavi do Planice, kjer sem izstopil.

V Planici je mraz! To vedo vsi bralci in poslušalci vremenskih poročil, saj večkrat berejo ali poslušajo, da je bila prav tu zaznamovana najnižja temperatura v Sloveniji.

Ko sem izstopil, je planiški del ležal v senci Jalovca in drugih hribov, v sončne Rateče pa se je upiralo sonce, vendar je bila njegova moč prešibka, da bi zmehčala zledeno pot, po kateri sem hitel proti sedežu krajevnega ljudskega odbora.

Pot se je svetlikala v nešteti kristalnih ledenih drobcih in odbijala sončno svetlobo, da sem moral pripreti oči. Lepoto sončnega dopoldneva so motili le polomljeni plitovci okrog nekaterih hiš, ki dajejo kaj slabo sliko o gospodarjih. V turističnem kraju, kot so Rateče, bi kaj takega ne smelo biti. Po-

Vršič

DOMA

Tržiška plesna skupina se pripravlja na I. gorenjski festival v Kamniku

Upajmo, da bo novo turistično društvo res poskrbelo za olepšavo Kranja

Z veseljem smo v Kranju pozdravili ustanovitev turističnega društva, ki naj bi poskrbelo za razvoj gostinstva in tu-

Končno bomo vendarle dobili Prešernov spomenik v Kranju

rizma pri nas, za zaščito in popularizacijo kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestu in okolici; organiziral oskupinske izlete, in — da bi priva-

Teden slepih v Škofji Loki

Škofjeločani in večina Gorenjcev prav dobro poznajo Dom slepih v Stari Loki. Lanj v Škofji Loki skoraj ni bilo prireditve, na kateri ne bi sodelovali tudi slepi iz Doma, bodisi s petjem, igranjem na citre in podobnim. Vse leto so bile s slepimi v tesnih stikih vse škofjeloške organizacije, zlasti pa SKUD "Tone Sitrer". Med slepimi so namreč tovariši, ki odlično igrajo na razne instrumente, prebivalstvo pa jih ceni predvsem zaradi izbranega in izredno lepega petja.

V preteklem tednu, ki je bil posvečen 100-letnici izumitelja pisave za slepe Louisa Braillea, so v Domu priredili razstavo knjig za slepe, raznih pripomočkov za pisavo in svojih izdelkov. Na prireditvi, ki je bila v soboto, so povabili predstavnike ljudske oblasti in množičnih organizacij. Povabljeni so slepe prireditelje lepo obdarili, nakar je bila pristržna zabava.

Za zaključek "Tedna slepih" so oskrbovanci Doma imeli slavnostno akademijo v Kulturnem domu v Šk. Loki. Spet smo slišali zelo lepe zborne pesmi, samospelve, igranje na klavir, harmoniko, citre in na druge instrumente. Navzoči so z zanimanjem poslušali slavnostni govor slepega profesorja Confidentija, ki je čital iz knjige za slepe tako hitro in pravilno, kakor vsak zdrav človek. V svojem govoru je orisal življenje in delo izumitelja pisave za slepe Louisa Braillea.

V dvoranji, ki je bila premahna, da bi mogla sprejeti vse spokovalce slepih, je bil poleg predstavnikov krajevnih ljudskih oblasti in množičnih organizacij navzoč tudi domačin, predsednik Sveta za kulturo in znanost LRS, tov. Boris Zihelr.

bilo čimveč tujcev — skrbelo tudi za olepšavo mesta.

Jeseni sestavljeni pripravljalni odbor je dal Mestnemu ljudskemu odboru lepo število predlogov za izboljšanje čistote in za lepši izgled Kranja, organiziral ponatis razglednic in začel pripravljati vodič po mestu in okolici.

Ustanovnega občnega zbora turističnega društva 10. t. m. se je udeležilo 67 predstavnikov oblasti, političnih in družbenih organizacij, društev in delovnih kolektivov ter posameznikov, ki so že pripravljalnemu odboru obljubili aktivno sodelovanje. Ker namerava društvo zajeti v članstvo čimvečji krog ljudi, so na ustanovnem občnem zboru sklenili, da bo članstvo kolektivno t. j. vsaka ustanova, društvo ali delovni kolektiv v podjetju bo en sam član. Ni pa s tem rečeno, da tisti, ki ni član kateregakoli društva ali kolektiva, ne bi mogel postati član turističnega društva.

Ko so se zborovalci seznanili z delom pripravljalnega odbora, so prešli na konkretne naloge turističnega društva. Med razgovorom, kako bi mesto olepšali, so vrtnarji obljubili, da bodo uredili drevoorde in poskrbeli za cvetlične nasade, zastopnik društva upokojencev pa, da bodo upokojenci opozarjali društvo na nerednosti in nečistočo in predlagali različne izboljšave. Za upokojence bo društvo še letos uredilo "Tičji stan" na Pungartu, kjer bodo lahko nemoteno kramljali in se oddihovali.

Sekretar mestnega komiteja tovariš Brovč je občni zbor seznanil z nastankom Prešernovega spomenika. Med drugim je dejal, da bo kip, ki sta ga akademski kiparja F. Smerdu in P. Loboda v decembru dokončala, do junija odlihtil in bron. Kje bo stal, bodo odločili meščani, ko bo LU organizirala predavanje o nastanku in postavitvi spomenika.

Končno so na občnem zboru sprejeli društvena pravila in izvolili enajstčlanski upravni in nadzorni odbor.

V TEDNU SLEPIH JE RDEČI KRIŽ V KRANJU IN OKOLICI BOGATO OBDARIL 35 SLEPIH

Rdeči križ v Kranju in kranjskem okoliškem okraju je prispeval za obdaritev slepih 10.000 din, invalidsko podjetje "Zvezda", Zveza borcev in glavni odbor Zdrženja slepih Jugoslavije pa nekaj blaga in usnja, medtem ko je tovarna "Inteks" zahtevala za tekstilno blago le malenkostno odškodnino. S skupno pomočjo so prejeli vsi slepi v Kranju in okolici bogata darila.

Kljub začetnim težavam je gospodinjski tečaj na Jesenicah dobro uspel

V soboto 12. januarja so na Jesenicah zaključili trimesečni gospodinjski tečaj, ki ga je obiskovalo 40 tečajnic. Kot mi je pravila voditeljica tečaja tov. Ida Škrabar, je bil začetek zelo težaven. Ni bilo ne inventarja, ne potrebne posodja in pribora, ne kuriva. Če bi jim ne pomagali Mestni odbor OF, MLO Jesenice in sindikat ter uprava železnice, bi tečaja ne mogli niti začeti.

Tudi s prostori so bile težave. Najprej so bili v dijaški kuhinji, nato pa v Titovem domu, ker je bil tudi ta prostor premahen, so morali tečajnice porazdeliti v dve skupini. Predavateljica Ida Škrabar, Ana Bruški, Anka Kuharič, Cilka Ščavničar, prof. Vengus in dr. Čeh so se zelo potrudili in storili vse, da je tečaj kljub vsem težavam uspel.

V nedeljo, dne 6. januarja so bile vaje ljudskih plesov, s katerimi bodo nastopile folklorne skupine na I. gorenjskem festivalu. Dasi so bili vključeni člani teh sekcij z vse Gorenjske, so prišli samo plesalci s predela od Kranja do Tržiča, ki so že ves čas delavni. Pod vodstvom požrtvovalnega učitelja Uršiča iz Tržiča so se naučili že nad 10 plesov.

Zaradi oddaljenosti posameznih krajev, zime in neprimernih prometnih zvez, ni mogoče zajeti vseh plesalcev. Zato so se pri zadnjih vajah dogovorili, naj bi vsak predel nastopil s svojimi plesi. Tako bi nastopile sledeče skupine: jeseniško-bohinjska, tržiška skupno s kranjsko, škofjeloška s poljanskimi in selškimi plesalci ter kaminška skupina. Izbor plesov bo poslej prepuščen krajevnim formacijam. Dobro bi bilo, če bi se predhodno povežale z Izvršnim odborom Ljudske prosvete Slovenije v Ljubljani, da izločijo iz plesov tuje elemente.

Kako bodo na festivalu ljudski plesi uspeli, je odvisno od prizadevanja posameznih kulturno-umetniških društev in njihovih okrajnih odborov. Čim bolj bodo organizirali plesne vaje, toliko več je jamstva, da bo nastop uspel.

Z razdelitvijo skupin po navedenih enotah je tudi več možnosti, da pridejo narodne noše bolj do izraza.

K nastopu plesnih skupin vabimo tudi nečlane kulturno-umetniških društev, da bodo mogli tudi starejši ljudje, ki

imajo narodne noše, pokazati, kako se plešejo ljudski plesi.

Plesne vaje za kranjsko-tržiški kot bodo v nedeljo dne 20. jan. 1952 ob 8 uri v Gasilskem domu v Dupljah. Druge skupine naj same določijo kraj in urnik vaj.

Mladina, žene in moške, dokažite, da spoštujete svoj ljudski ples!

Nekaj o naših narodnih nošah

3. januarja t. l. smo v Kamniku razpravljali z zastopniki vse Gorenjske o pripravah na prvi gorenjski festival, kar najbolj "fest" fanta ali dekleta, če se le nekoliko namaškara. Če fant natakne kratke turistiške hlače, ki so slučajno krojene na "bavtaro", stakne kje kak pisan "lajbele" ter zatakne pero na poljuben klobuk, katerega malo premečka in povezne na "auf" — pa je že prepričan, da predstavlja gorenjskega pračeda v najpopolnejši obliki. Dekle si izposodi kak ponarejen stvor, ki nekdanji avbi komaj še sliči, preko ramen si malomarno vrže pisano ruto in — da je linija čim bolj vitka — pod krilo komajda kaj obleče. Dekle, ko bi ti vedelo, kako klavirno figuro predstavljaš, pa čeprav imaš nepotreben pisan cekar v roki. Naša nekdanja dekleta so bila košata, rekli smo, da se peljejo kot kočije. Tebi pa so okoli beder žalostno ovijala tanka svila. Mladina, saj nisi sama kriva, da prave noše ne poznaš. Nas, stare mamke obtožite, ker se za vaše poznavanje pravilnega narodnega oblačila premalo brigamo.

Zapomni si mladenka, da pod svilen in mežlano krito spada najmanj dvoje naškrobljenih kri: če si pa šike postave, si podveži toliko kri, da boš tudi ti "kočija".

Glejmo, da bo na našem prvem gorenjskem festivalu navzočih čimveč pravilno oblečenih predstavnikov naših pračedov in prababic in čim manj maškara. Resnično pravilno oblečen par naj bi bil na festivalu odlikovan s posebno diplomo in primerno nagrado. Žetca

Ženskih noš je še dokaj ohranjenih, pač pa so možakarji svoje "hvače, lajbelce" itd. večinoma že davno ponosili. V Tržiču ima tovarna usnja na razpolago precej cepljenih kož, pripravnih za izdelavo irhastih hlače. Naprosili bomo to tovarno, da nam po zmerjeni ceni blago odstopi. Objavili bomo v tem listu rezultat naše prošnje.

... IN PO SVETU

Organizacija Združenih narodov

Pariz. Na plenarnem zasedanju je generalna skupščina OZN sprejela resolucijo, ki priporoča Varnostnemu svetu, naj bi sklical poseben sestanek, ki naj bi pomagal odstraniti sedanjo napetost v svetu in skušal vzpostaviti prijateljske odnose med državami. Za to resolucijo so glasovale vse države.

Generalna skupščina je sprejela tudi ukrepe za nadaljnjo okrepitev sistema skupne varnosti Združenih narodov. S sprejemom resolucije 11 držav, med katerimi je tudi Jugoslavija, je plenum manifestiral odlično pripravljenost človeštva, da se upre slehernemu pojavu oboroženega napada na svetu in da aktivno prepreči vse napadalne težnje. Proti sistemu skupne varnosti so glasovale samo delegacije sovjetskega bloka. Sovjetska zahteva o ukinitvi odbora za skupne ukrepe je bila z veliko večino glasov zavrnjena.

Na seji Političnega odbora je Višinski predložil nov načrt za razorožitev in utrditev miru. O tem predlogu bo verjetno sklopala komisija za razorožitev. Tuje časopise je sprejelo ta predlog s previdnostjo in dvomom.

Skrbstveni svet je sprejel jugoslovansko resolucijo o ustanovitvi stalnega odbora, ki bo podrobno proučeval petičje narodov na ozemljih pod skrbništvom.

Koreja

Pogajanja za premirje na Koreji niso v zadnjem tednu dosegla nobenega predka. Boji še vedno trajajo. Na seji 14. januarja je prišlo do prerakanja in seja se je nenadoma končala. Severni so obdžili Združeno poveljstvo, da so njegova letala preletela mandžursko ozemlje, zavezniška delegacija pa je odgovorila, da to vprašanje ne spada na dnevni red pogajanj za sklenitev premirja.

Egipt

Spor med Egipčani in Britanci je tudi minuli teden zahteval več žrtev, ki so padle ob številnih spopadih. Egipčanske gverilske enote so napadle britanske žaromete pri Tel El Kebiru. V vsej coni Sueskega prekopa Egipčani nadaljujejo rezanje britanskih kablov.

ščejo tisoči ljubiteljev lepote naše Gorenjske.

Prehitro je minil čas, ko sem moral na vlak, Marsikaj in o marsičem bi se lahko še v Ratečah pomenil. Toda pot me je vodila nazaj v Kranjsko goro.

V Kranjski gori sem izstopil. Rad bi se pogovoril s tamkajšnjim predsednikom KLO. Ker ga nisem našel doma, sem zavil proti "Slavcu". Med potjo me je zbodla neka hiša, pokrita z leseno streho, ki ji grozi, da jo bo letošnji sneg podrtil. Tudi čez čistočo same vasi bi lahko kaj napisal. Čistoča, popravilo streh, plotov in olepšava vasi — vse to pa mislim, da bi se dalo urediti tudi brez investicij.

Ko sem našel predsednika, sva se pogovorila le na kratko. Mutilo se mu je, ker je imel nujne opravke.

Kranjska gora, ki postaja iz leta v leto vedno bolj pomembno turistično središče, ima prav take pomanjkljivosti kot Rateče ali Planica. Razen Doma pod Prisojnikom, hotela "Vitranc" in "Porentovega doma" nima Kranjska gora sodobno urejenih turističnih podjetij. Deloma bi morda ustrezala še lani prenovljena hotela "Razor" in "Slavec". Največja pomanjkljivost pa je, da ni niti ene kavarnice in nobenega prostora za razvedrilo gostov. Kakor v Planici tako so mislili tudi v Kranjski gori pred leti graditi velik združeni dom, ki bi imel tudi sodobne prostore za razvedrilo. Gradnja pa je zaspala. Krvjda seveda ni samo na domačinih, ampak še bolj na tistih, ki so gledali razvoj Kranjske gore preozko.

Za nadaljnji razvoj turizma v Kranj-

Kralj Saudske Arabije Ibn Saud je uradno ponudil egiptovski vladi svoje posredovanje v sporu z Britanci. Po vestih United Pressa so Egipčani sprejeli njegov predlog. To posredništvo naj bi temeljilo na egiptovskih zahtevah, da se Britanci umaknejo iz cone Sueskega prekopa ter da se Sudan združi z Egiptom pod krono kralja Faruka.

Avstralski laburisti proti potrditvi japonske mirovne pogodbe

Sidney. Voditelj laburistične opozicije v avstralskem parlamentu Herbert Ewart je izjavil, da se bo laburistična stranka z vsemi sredstvi uprla potrditvi mirovne pogodbe z Japonsko. O tem vprašanju bodo namreč razpravljali na prihodnjem zasedanju parlamenta. Poduril je, da to nasprotovanje ne bo preprečilo izvedbe obrambnih paktov med ZDA, Avstralijo in Novo Zelandijo. Na koncu svoje izjave je Ewart dejal, da njegova stranka nasprotuje ponovni obožitvi Japonske.

Churchill v Ameriki

Po tridnevni razgovorih, ki jih je imel Churchill s predsednikom ZDA Trumanom, se je napotil v Kanado, kjer se je sestel s kanadskim ministrskim predsednikom Louisem Saint Laurentom. Na prvem sestanku je Churchill obvestil Laurenta o razgovorih s Trumanom in o sporazumu, ki ga je dosegel z ZDA. Po tem sporazumu bo Velika Britanija prejela od ZDA velike količine aluminija in jekla. Razen tega sta oba državnika razpravljala še o reorganizaciji Atlantskega pakta. Načrt reorganizacije predvideva, da bi ministrski svet Atlantskega pakta postal njegov odločilni organ.

Francija

V Franciji je zaradi nezaupnice, ki jo je dobila vlada, nastopila zopet vladna kriza. Predsednik republike Vincent Auriol je začel takoj posvetovanja, da bi bila vladna kriza čimprej odstranjena. Mandat za sestavo nove vlade je ponudil socialistu Pinnauju, degaullistu Sustellu in Reynaudu, a so vsi zavrnili njegovo ponudbo.

ski gori bi bilo treba v letni sezoni vzpostaviti avtobusno zvezo Gozd — Kranjska gora — Vršič — Trenta — Bovec. Ta zveza bi ojačala razvoj turizma tudi onkraj Vršiča, turistom pa

BLED V „MRTVI“ SEZONI

V zimskem zastoju so pričeli na Bledu preurejevati nekatere hotele in gostinske obrate, da se bodo pravočasno pripravili za novo letno sezono. Tako na primer v "Park-hotelu" preurejajo prostore za kavarno, garaže, izpopolnjujejo komfort itd., tako da bo hotel postal še bolj privlačen.

Ker prihaja vsako leto na Bled mnogo inozemskih gostov, je nujno, da uslužbenec gostinskih podjetij in vseh ustanov, ki imajo stike s tujci, obvladajo najvažnejše tuje jezike. Za učenje tujih jezikov so izbrali takozvano "mrtvo" sezono.

Pa tudi na drugih področjih so se že pričeli pripravljati na novo sezono. Tako bo v kratkem preurejen Otok v muzeju, v zgodnji pomladi pa bodo povečali park pod hotelom "Možaklja" in uredili park v Mlinem. Razen tega bodo uredili še hodnate poti na Grad in na Stražo, ki bo z ureditvijo postala prijetna izletniška točka. Za vsa ta dela je MLO Bled predvidel določene zneske in jih vnesel v predlog letošnjega proračuna.

Z vsemi navedenimi deli pa Bled še vedno ne bo dosegel tistega izgleda, ki ga je imel pred vojno. Okupacija je zapustila tudi na Bledu svoje sledove,

Važno za pevske zборе! Notni material za moške in mešane zборе je natisnjen. Dobite ga (zvezek 10.— din) pri vseh okrajnih odborih LP in pri festivalnem odboru LP v Kranju-okolica.

Note za ženske, mladinske (pionirske) zборе bodo dotiskane v prihodnjih dneh.

Za festival bo predvsem treba odpraviti "spakedranke" naših narodnih noš. Mladina je mnenja, da predstavlja kar najbolj "fest" fanta ali dekleta, če se le nekoliko namaškara. Če fant natakne kratke turistiške hlače, ki so slučajno krojene na "bavtaro", stakne kje kak pisan "lajbele" ter zatakne pero na poljuben klobuk, katerega malo premečka in povezne na "auf" — pa je že prepričan, da predstavlja gorenjskega pračeda v najpopolnejši obliki. Dekle si izposodi kak ponarejen stvor, ki nekdanji avbi komaj še sliči, preko ramen si malomarno vrže pisano ruto in — da je linija čim bolj vitka — pod krilo komajda kaj obleče. Dekle, ko bi ti vedelo, kako klavirno figuro predstavljaš, pa čeprav imaš nepotreben pisan cekar v roki. Naša nekdanja dekleta so bila košata, rekli smo, da se peljejo kot kočije. Tebi pa so okoli beder žalostno ovijala tanka svila. Mladina, saj nisi sama kriva, da prave noše ne poznaš. Nas, stare mamke obtožite, ker se za vaše poznavanje pravilnega narodnega oblačila premalo brigamo.

Zapomni si mladenka, da pod svilen in mežlano krito spada najmanj dvoje naškrobljenih kri: če si pa šike postave, si podveži toliko kri, da boš tudi ti "kočija".

Glejmo, da bo na našem prvem gorenjskem festivalu navzočih čimveč pravilno oblečenih predstavnikov naših pračedov in prababic in čim manj maškara. Resnično pravilno oblečen par naj bi bil na festivalu odlikovan s posebno diplomo in primerno nagrado. Žetca

Za razvedrilo

SODOBNA "Kaj pa je mamici?" vpraša Tonček svojega očeta.

"Storklja jo je vščipnila, ko ji je zjutraj prinesla tvoje brata." "Strašno", pravi Tonček žalostno. "Najprej je tak hud porod, potem pa še sitnosti s štokljo."

ANEKDOTE

O ameriškem humoristu Marku Twainu so nekoč poročali, da je umrl. Izkazalo pa se je, da je nastala pomota zaradi podobnih imen. Drugi dan je Twain brzojavil listu, ki je prvi objavil novico: "Vesti o moji smrti so zelo pretirane."

K Bernardu Shawu je prišel nekoč oče, ki je bil v hudih skrbih zaradi sina. "Sina imam", je rekel, "in zelo nadarjen je. Ne ve pa, ali bi se odločil za slikarstvo ali za pisateljstvo, ker ga oboje veseli." "Kar pisatelj naj postane", je odgovoril Shaw in se nasmehnil: "Papir je dosti cenejši kakor platno."

Molière, slavni francoski dramatik je umrl, ne da bi se spovedal, zato ga Cerkev ni hotela pokopati na blagoslovljeni zemlji. Kralj Ludvik XIV, Molièrov prijatelj, je dal poklicati k sebi pariškega nadškofa in ga skušal pregovoriti. Toda vse trud je bil zaman.

Tedaj se kralju posveti: "Kako globoko pa pravzaprav sega posvečena zemlja?"

"Stari čevlje, veličanstvo." Kralj se je oddahnil. "Dobro, tedaj ga pokopljite šest čevljev globoko."

lomljeni ali pa z navadnimi žaganicami obiti plotovi ne napravljajo na obiskovalca najboljšega vtisa.

Na križišču proti Podkoremu sem za hip obstal pred spomenikom padlih borcev. Zamikala me je preprosta in originalna izdelava. Rateče so na ta spomenik, ki so ga odkrili na Dan republike, lahko ponosne. Kot sem zvedel pozneje, sta imela pri postavitvi spomenika največji zaslug tovariša Andrej Kerštnaj in znani smučar Janez Rožič.

Kot me je navdušila lepota spomenika, me je razočaralo gradbišče združnega doma, ki je v bližini. Dom so začeli graditi že pred leti, a je zadnji dve leti delo popolnoma počvalo. Človek, ki ne ve, da so mislili tu graditi kulturno središče vasi, ima vtis, da stoji pred staro, popolnoma porušeno stavbo, od katere je ostal le še del temeljev. Res, žalostna slika! In kako bi tu lahko zgradili veliko stavbo, kjer bi bile poleg kulturnoprosvetnih prostorov tudi tujske sobe, ki jih v Ratečah tako zelo primanjkuje.

Tajnika KLO sem odrgal od važnega dela. Kljub temu pa mi je posvetil več časa, kot sem pričakoval. Pogovorila sva se o mnogih perečih gospodarskih problemih turističnih Rateč.

Do pred kratkim v Ratečah ni bilo snega, zato je tujski promet v primerjavi z lani mnogo manjši. Med športniki so bili do nedavnega z Ratečami zadovoljni le drsali in hokejisti. Smučarski kandidati za olimpijado pa so se morali zateči prav pod vrh Vitranc. Zgradili so si tudi skakalnico, da lahko trenirajo. Da pa jih slaba zima ne bo mogla nikoli več presenetiti, bodo skak-

kalnico pod vrhom Vitranc letos zgradili tako, da bo stalna in da bo v bodoče skakalcem omogočen čim daljši trening. V načrtu pa imajo tudi žično železnico od Doma v Planici pod vrh Vitranc. Ta železnica, ki jo nameravajo pričeti graditi že letos, bo prav gotovo pomembna turistična pridobitev Planice; saj bo služila širsekemu krogu turistov.

Zanimalo me je tudi, kako je z matuško skakalnico, po kateri je zaslovela Planica po vsem svetu. Zvedel pa sem, da je skakalnica že dve leti v razvalinah in da jo nameravajo pričeti obnavljati šele pomladi.

Tudi z gradnjo novih hotelov, ki bi bili v Planici in Ratečah tako zelo potrebni, ne bo nujbrže letos še nič. Potrebne bi bile namreč ogromne investicije, ki jih pa KLO Rateče ne zmore. Krajevno gostinsko podjetje s svojimi štirimi obrati se ne more tvegati graditve novih turističnih objektov, ki bi ustrezali zahtevam sodobnega turizma. Potreban sodobnega turizma ustreza le Dom v Planici, ki pa je žal premahen.

Kljub temu pa v Ratečah razmišljajo o gradnji novih hotelov. Planinsko društvo Rateče namerava renovirati kočjo v Tamarju. Po zamisli, ki jo nameravajo uresničiti, pa bi nova kočja ne bila le navadna planinska kočja, ampak pravi hotel, s katerim bi se lahko postavili tudi pred inozemci. Zal pa Planinsko društvo Rateče se zamisli ne bo moglo uresničiti brez pomoči Planinske zveze Slovenije in ostalih forumov. Upajmo, da bo društvo prejelo zaproseno pomoč, saj je Tamar prekrasna dolina pod Jalovcem, ki jo letno obi-

bi odkrila lepote Trente in zgornjesoške doline.

Kranjska gora je bila pogreznjena v noč, ko sem jo zapustil in odšel na vlak z različnimi vtisi in čustvi.

